รายงานสถานการณ์ศัตรูพืชไร่
วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๕
กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
โทร. ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔ โทรสาร ๐ ๒๙๕๕ ๑๕๑๔
E-mail: Bio53@hotmail.com, doae_pmd@hotmail.com

สถานการณ์การระบาดศัตรูพืชที่สำคัญ

ศัตรูพืชไร่

๑. สถานการณ์การปลูกพืชไร่

๑.๑ พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังทั้งหมด ๕๙ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๐,๑๒๐,๖๔๖.๗๖ ไร่
๑.๒ พื้นที่ปลูกอ้อยทั้งหมด ๕๕ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๒,๐๕๓,๓๒๐.๓๓ ไร่
๑.๓ พื้นที่ปลูกข้าวโพดทั้งหมด ๔๕ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๔๖,๗๑๙.๒๘ ไร่
๑.๔ พื้นที่ปลูกสับปะรดทั้งหมด ๕๗ จังหวัด รวมพื้นที่ยืนต้น ๑๒๗,๘๙๔ ไร่

๒. สถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชที่สำคัญ

๒.๑ ศัตรูมันสำปะหลัง

๒.๑.๑ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง พื้นที่ระบาด ๕ จังหวัด จำนวน ๑๘๘.๖๐ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๔.๗๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑๙๓.๓๐ ไร่)

๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	จำนวน ๓.๐๐ ไร่
๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน ๓๑.๕๐ ไร่
๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน ๕๗.๑๐ ไร่
๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน ๘๗.๐๐ ไร่

๒.๑.๒ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๗๓.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๗๓.๐๐ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมาไม่พบพื้นที่ระบาด)

๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	ไม่พบพื้นที่ระบาด
๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน ๓ ไร่
๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	ไม่พบพื้นที่ระบาด
๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน ๗๐.๐๐ ไร่

๒.๑.๓ ไรแดง พื้นที่ระบาด ๒ จังหวัด จำนวน ๗๔.๔๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๗๔.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๐.๔๐ ไร่)

๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	ไม่พบพื้นที่ระบาด
๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	ไม่พบพื้นที่ระบาด
๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน ๐.๔๐ ไร่
๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	จำนวน ๗๔.๐๐ ไร่

๒.๑.๔ เพลี้ยหอย พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๔๐.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๑) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า ๓ เดือน	ไม่พบพื้นที่ระบาด
๒) มันสำปะหลังอายุ ๓ - ๕ เดือน	จำนวน ๒๖.๐๐ ไร่
๓) มันสำปะหลังอายุ ๖ - ๘ เดือน	จำนวน ๑๔.๐๐ ไร่
๔) มันสำปะหลังอายุมากกว่า ๘ เดือน	ไม่พบพื้นที่ระบาด

๒.๑.๔ โรคใบด่างมันสำปะหลัง พบการระบาดในพื้นที่ ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดลพบุรี จำนวน ๒,๐๕๙.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๒ ศัตรูอ้อย ไม่พบการระบาดศัตรูอ้อย

๒.๓ ศัตรูข้าวโพด พบการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (Fall armyworm) ในพื้นที่ ๖ จังหวัด จำนวน ๑,๓๑๗.๑๕ ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง ๕๑.๗๕ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๑,๓๖๘.๙๐ ไร่) แบ่งเป็น

๑) พื้นที่ระบาดรุนแรงน้อย จำนวน ๗๗๓.๑๕ ไร่

๒) พื้นที่ระบาดรุนแรงมาก จำนวน ๕๔๔.๐๐ ไร่

๒.๔ สับปะรด

๒.๔.๑ เพลี้ยแป้ง พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๑๑.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดคงที่

๒.๔.๒ โรคเหี่ยว พื้นที่ระบาด ๑ จังหวัด จำนวน ๖๒.๐๐ ไร่ พื้นที่ระบาดเพิ่มขึ้น ๑๕.๐๐ ไร่ (สัปดาห์ที่ผ่านมา ๔๗.๐๐ ไร่)

๓.การดำเนินงานในพื้นที่ระบาด

๓.๑ การควบคุมศัตรูมันสำปะหลัง

๓.๑.๑ รณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง

๓.๑.๒ ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชที่ ๑ - ๙ ร่วมกับศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนในพื้นที่เสี่ยง ดำเนินการผลิตขยายแตนเบียน *Anagyrus lopezi* แมลงช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่

๓.๑.๓ แนะนำให้เกษตรกรไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอนและดักแด้แมลงนูนหลวง รวมทั้งใช้เชื้อราเมตตาไรเซียมควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดิน การใช้เชื้อราดินต้องมีความชื้นสูง หรือใส่ในช่วงฤดูฝนเพื่อให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๔ สร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรเกี่ยวกับความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง แนวทางเฝ้าระวัง และการป้องกันกำจัด รวมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรใช้พันธุ์มันสำปะหลังทนทานโรคใบด่างมันสำปะหลัง ได้แก่ พันธุ์ระยอง ๗๒ เกษตรศาสตร์ ๕๐ ห้วยบง ๖๐ ระยอง ๙๐ และพันธุ์อื่นๆ ที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานราชการ ยกเว้นพันธุ์อ่อนแอต่อโรคใบด่างมันสำปะหลัง ได้แก่ ระยอง ๑๑ และCMR ๔๓-๐๘-๘๙

๓.๒ การควบคุมศัตรูอ้อย

๓.๒.๑ รณรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ที่อาจเกิดการระบาดของศัตรูอ้อย ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย เตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับสถานการณ์การระบาดของศัตรูอ้อยในพื้นที่เสี่ยง และป้องกันก่อนเกิดการระบาดอย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๒ แนะนำให้เกษตรกรทำการไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงนูนหลวง ดักแด้และด้วงหนวดยาว และใช้เชื้อราบิวเวอเรียและเชื้อราเมตตาไรเซียมควบคุม โดยใส่ไปพร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดิน การใช้เชื้อราดินต้องมีความชื้นสูง หรือใส่ในช่วงฤดูฝนเพื่อให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒.๓ แนะนำให้เกษตรกรปลูกอ้อยพันธุ์ต้านทานในฤดูการปลูกต่อไป และให้เกษตรกรไถดินขุดตอทิ้งไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของตัวอ่อนหนอนกออ้อยต่อไป

๓.๓ การควบคุมศัตรูข้าวโพด

๓.๓.๑ กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย ประสานงานติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ภายใต้กิจกรรมแปลงติดตามเฝ้าระวังศัตรูพืช เพื่อติดตามสถานการณ์ในพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของศัตรูข้าวโพด

๓.๓.๒ การควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบการรระบาดไม่มากให้เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้ง แนะนำการควบคุมโดยใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ แมลงหางหนีบ มวนเพชฌฆาต มวนพิฆาต และแตนเบียนไข่ทริโคแกรมมา หากพบการระบาดรุนแรงควรพ่นสารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

๓.๔ การควบคุมศัตรูสับปะรด

๓.๔.๑ เพลี้ยแป้ง แนะนำให้เกษตรกรสำรวจและทำความสะอาดแปลงอย่างสม่ำเสมอ กำจัดวัชพืชข้างเคียง เพื่อทำลายพืชอาศัย และหากพบการระบาดของเพลี้ยแป้งระยะรุนแรง แนะนำให้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร เช่น ไทอะมีโทแซม ๒๕% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๒ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือไดโนทีฟูแรน ๑๐% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา ๒๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรืออิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๒๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรืออะเซททามิพริด ๒๐% เอสพี อัตรา ๑๐ กรัม ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นเป็นวงรัศมีรอบๆ บริเวณที่พบเพลี้ยแป้ง และต้องหยุดพ่นในช่วงที่สับปะรดติดผลอ่อน เพื่อป้องกันไม่ให้มีพิษตกค้าง

๓.๔.๒ โรคเหี่ยว ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรคเหี่ยวในสับปะรด เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดของโรคเหี่ยวสับปะรดในพื้นที่ พร้อมทั้งแนะนำให้เกษตรกรใช้ไตรโคเดอร์มา และชุบหน่อพันธุ์ด้วยสารเคมีเพื่อป้องกันโรคฯและรณรงค์ให้กำจัดเพลี้ยแป้งซึ่งเป็นพาหะของโรคเหี่ยวสับปะรด โดยให้เกษตรกรเฝ้าระวังโดยหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ

๔. การคาดการณ์ศัตรูพืช ในช่วงระหว่างวันที่ ๑๐ – ๑๖ มกราคม ๒๕๖๕

ภาคเหนือ

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง เพลี้ยหอย ไรแดง แมลงหวี่ขาวยาสูบ และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย ด้วงหนวดยาว และโรคใบขาวอ้อย
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด เพลี้ยอ่อน โรคราเขม่าดำ และโรคราน้ำค้าง

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง เพลี้ยหอย แมลงหวี่ขาวยาสูบ ไรแดง และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย ด้วงหนวดยาว แมลงนูนหลวง จักจั่น และโรคใบขาวอ้อย
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด ไรแดง เพลี้ยอ่อน โรคราเขม่าดำ และโรคราน้ำค้าง

ภาคกลาง และภาคตะวันออก

- มันสำปะหลัง ระวัง เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ไรแดง เพลี้ยหอย แมลงหวี่ขาวยาสูบ โรคพุ่มแจ้ และโรคใบด่าง
- อ้อย ระวัง หนอนกออ้อย ด้วงหนวดยาว จักจั่น และแมลงนูนหลวง
- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด และโรคราน้ำค้าง
- สับปะรด ระวัง เพลี้ยแป้ง และโรคเหี่ยว

ภาคใต้

- ข้าวโพด ระวัง หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด โรคต้นเน่า และโรคราน้ำค้าง

กราฟแสดงสถานการณ์การระบาดของศัตรูมันสำปะหลัง ปี ๒๕๖๕
ภาพรวมทั้งประเทศ

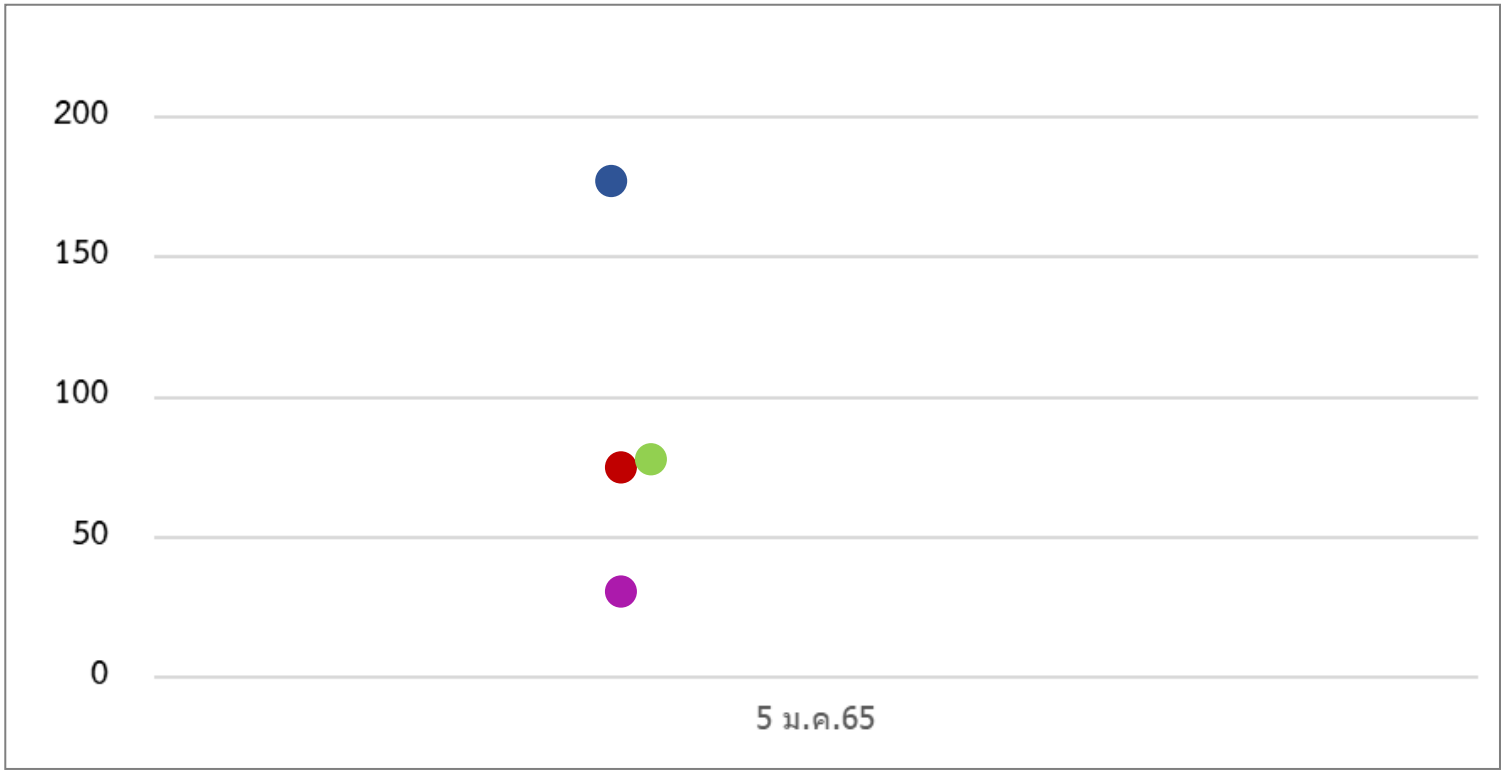

	เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง	188.60 ไร่
	เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู	73.00 ไร่
	ไรแดง	74.40 ไร่
	เพลี้ยหอย	40.00 ไร่